

POLITICKÉ STRANY A JEJICH VZTAH K EU (EVS 192)

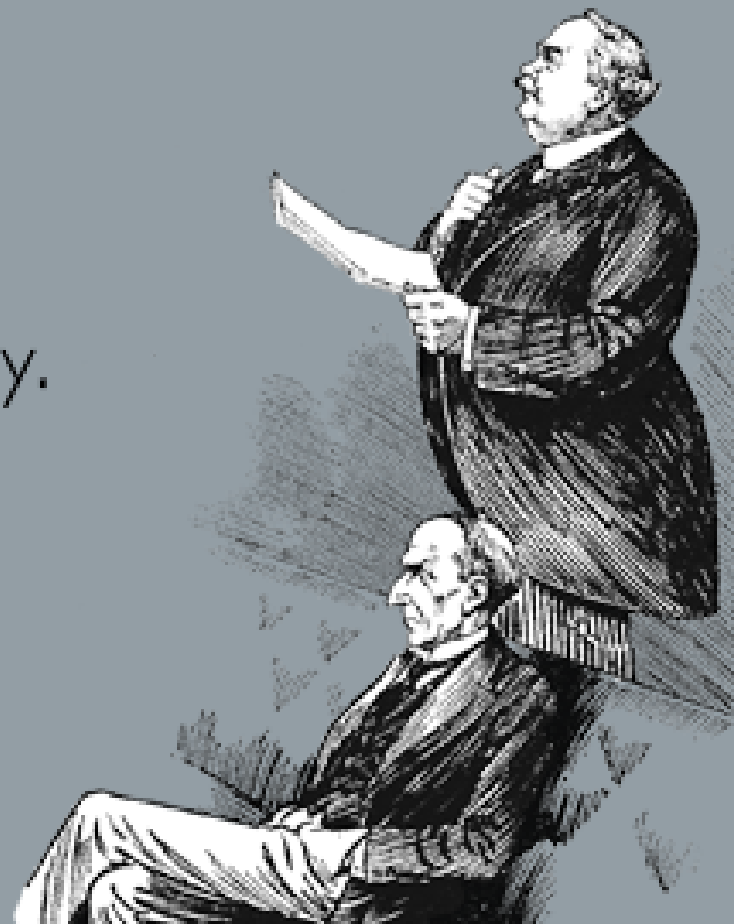
Mgr. Pavlína Janebová, e- mail: janebova@mail.muni.cz

Mgr. Magda Komínková, e- mail: 363737@mail.muni.cz

OBSAH PŘEDNÁŠKY

- Politická strana
- Typy politických stran
- Konfliktní linie
- Stranické rodiny
- Politické strany v historii ES/EU
- Tradiční konfliktní linie vs. evropská integrace
- Praktický úkol

I hope that your
birthday party is
more fun than
your political party.

your cards
someecards.com

POLITICKÁ STRANA

- Definice – Sartori (1976): „politická skupina, jež se účastní voleb, jež je schopna jejich prostřednictvím prosadit své kandidáty do veřejných úřadů“
- Politická strana X zájmová skupina X politické hnutí
- Politické hnutí = politická strana?

TYPY POLITICKÝCH STRAN

- Kádrové
- Masové
- Catch-all
- Single-issue
- Kartelová

SINGLE-ISSUE...

Další
příklady?

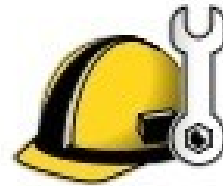
KONFLIKTNÍ LINIE

Církev

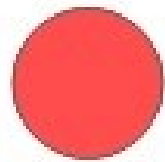
Vlastník

Pracující

Stát

Centrum

Město

Venkov

Periferie

KONFLIKTNÍ LINIE

- Rokkan, Lippset

	Teritoriální dimenze	Funkcionální dimenze
Národní revoluce	Centrum X periferie	Církev X stát
Průmyslová revoluce	Město X venkov	Vlastníci X pracující

- + Mezinárodní revoluce (komunismus)
- Zamrznutí, rozmrznutí stranických systémů

SOUDOBÉ KONFLIKTNÍ LINIE

- Postmateriální hodnoty – materialismus X postmaterialismus
- Lijphart – sedm hlavních ideologických dimenzí
  - Socioekonomická
  - Náboženská
  - Kulturně-etnická
  - Urbánně-rurální
  - Postmaterialismus
  - Podpora režimu
  - Zahraniční politika
  - + Evropská integrace?
- Zvláštní konfliktní linie v postkomunistických zemích – konfliktní linie transformace

STRANICKÉ RODINY

- Sociální demokraté
- Komunisté a rodina radikální levice
- Zelení
- Křesťanští demokraté
- Konzervativci
- Liberálové
- Krajně pravicové strany
- Regionální a etnické strany

ZMĚNY PŘÍSTUPU...

HISTORICKÝ VÝVOJ

- Evropská integrace po skončení 2. světové války – vliv národního a mezinárodního kontextu
- Převaha křesťansko-demokratických vlád v původní šestce
- Politické strany měly nízkou motivaci k tomu, aby nějak refletovaly téma evropské integrace
- Změna od konce 70 let minulého století – institucionální nastavení EU

TRADIČNÍ KONFLIKTNÍ LINIE VS. EVROPSKÁ INTEGRACE

- Nová struktura „threats and opportunities“
- H. Kriesi (2007):
  - konflikt integrace vs. demarkace národní komunity
  - kulturní vs. ekonomická dimenze
  - „proti EU“ – klasická levice, „pro EU“ – modernizovaná levice
  - „střed“ – křesťansko-demokratické
  - Liberálové (radikální) – pozitivní vnímání kulturního rozměru globalizace; Liberálové (konzervativní) – negativní
  - Konzervativci – pro liberalizaci v ekonomickém smyslu, proti v kulturním smyslu; Nová varianta konzervatismu – populistická pravice – euroskepticismus jako přirozený prvek hodnotové orientace (obrana národních hodnot)
- Mainstreamové politické strany jako hlavní opěrný bod tzv. permisivního konsensu

ÚKOL

- LGBTI sňatky
- Smluvní revize posilující pravomoci EU
- Společná azylová politika
- Odstup od atomové energie
- Potraty
- Povinná regulace způsobu přepravy zboží
- Výroba a obchod se zbraněmi v mezinárodním měřítku
- Genderové kvóty
- Burkini
- Subvence těžby uhlí
- Daňové úlevy pro zahraniční investory
- Finanční spoluúčast pacientů při hrazení zdravotní péče